

Ja kao maškara

Tko od nas ne voli ponekad biti netko drugi? Lik iz bajke, filma ili jednostavno lik iz vlastite mašte. Zakratko se pretvoriti u nekoga ili nešto, pobjeći od stvarnosti, svakodnevnice, i ući u nečiji tuđi san. To je moguće samo ako stavimo masku. Zato volim naš samoborski fašnik. Oblačili su me u Crvenkapicu, Pepeljugu, tigrića, mačkicu...otkada mi sjećanja dopiru. S obzirom da su mi roditelji kao i bake i djedovi Samoborci, za njih je nepojmljivo ne sudjelovati na fašniku. Dok sam bila mala, voljela sam te različite šarene kostime (nekih sam se i bojala), ali kako sam rasla tako su postajali dio mene. Sada sama biram masku. Više mi nije važan kostim, nego ono što on predstavlja jer se u njemu mogu uvući u lik koji poželim. Najviše me veseli što to može biti netko tko je različit od mene i što me takvu nitko nikada ne bi prepoznao. Veseli me što pod maskom mogu izaći iz svoga zatvorenog svijeta i skakati, plesati ili vrištati koliko mi srce želi. Jer to nisam ja. Jer i svi oko mene nisu oni. Tako zamaskirani stvaramo svijet nepostojećih. Kad skinemo maske i taj svijet ponovo postane stvarnost, možda nam sjećanja na njega oplemene životnu i stvarnu svakodnevicu.

Ma kakva ona bila.

Emma Jaić Krasnik

Ja kao zvončar

Kad sam bila mala bojala sam se zvončara. Nikada mi nije bilo jasno zašto tako bez razloga urlaju i zašto se krevelje.

Moja se obitelj svake godine sprema za povorku. Oni su zvončari. Ja nikada nisam voljela ići s njima, iako pomažem mami da se spremi. Svaki put isto. Oblači na sebe staru bijelu košulju i teško čupavo krzno. Na glavu stavlja veliku kacigu s dva roga, a kao remen stavlja velika zvona boje zlata.

Ove godine i ja idem na povorku. Moram biti zvončar.

I tako je stigao i taj dan. Probudila sam se rano ujutro. Mama i tata već su se spremali. Mama mi je ispričala da se tim urlanjem i kreveljenjem tjeraju zli duhovi. Tako se barem prije vjerovalo.

Krenula sam u sobu, tamo me na krevetu dočekala moja stara bijela košulja, teška kaciga s velikim rogovima, čupavo bijelo krzno i remen sa zvonima. Obukla sam te silne stvari na sebe.

Stigli smo na pripremu za nastup. Bilo mi je grozno, sve me svrbilo od krzna, a bilo mi je teško sve to nositi na sebi.

Na kraju je bilo jako zabavno kreveljiti se i družiti s ostalim zvončarima, koji su ulijevali nekakvo poštovanje samom svojom pojavom.

Od tog dana u povorku idem kao ponosni zvončar.

Lucija Kalaica

Sanoborski fašnik

Dojdite k nami v Sanobor grad,
tu je fašnik, tu te saki ima rad.

Tu je veselje, tu je fešta,
niko nič ne dela,
al se zato saki na ringišpilu popela.

Na glavnome trgu mužikaši sviraju
i najlepše se maske biraju.
Ima sega, od anđela do črnega vraga,
ak maske nemaš, bež iz ovog grada.

Tu su Princ Fašnik i Sraka,
neobičan su par,
u Sanoboru naprave pravi dar-mar.
Luda Sraka kraljica je sih bedaka,
bedak je saki ko se dopadne Sraki.

Al sudec je presudil
da bu se Fašnik vubil.
Fašnik dane broji,
za život se polako boji.

I tu je priči kraj,
kaj mislite, kam bu Fašnik prešal
v pekel il raj?

Nika Mogulić

Ja kao zvončar

Svake godine u našem selu imamo običaj prurušiti se u zvončare kako bismo otjerali zle duhove. Uvijek sam gledala roditelje kako se prurušavaju u zvončare i plešu naš obiteljski zvončarski ples.

Ove godine dopustili su mi da se prurušim.

Prvo sam morala naučiti naš smiješan obiteljski zvončarski ples. U tom plesu ima mnogo kreveljenja, mahanja rukama i poskakivanja. Taj me ples naučio tata. Nije bilo teško naučiti. Kada sam naučila taj ples, mama me pozvala u spavaću sobu. Tamo mi je pokazala zvončarsku nošnju. Ta nošnja mi se svidjela iako mi se na prvi pogled činila čudnom i šaljivom. Rekla mi je da ju je ona nosila dok je bila mojih godina.

Nošnja se sastoji od vunenog prsluka, hlača na kojima su pričvršćena zvona i maske s kravljim rogovima. Obukla sam se. Zvona su prilično teška. Moji roditelji su se također obukli.

Krenuli smo prema gradu. Čim smo stigli u grad krenula je povorka. Vidjela sam zvončare iz raznih gradova. Svi su mnogo bučili i kreveljili se kako bi otjerali zle duhove. Zaista je bilo glasno, ali svidjelo mi se. Moji roditelji i ja zaplesali smo naš zvončarski ples. Bilo mi je lijepo plesati taj ples. Ljudi su me gledali i pljeskali. Osjećala sam se sretno i moćno. Kao da bih zaista mogla otjerati sve zle duhove koji su se tamo nalazili. Na sredini trga nalazio se veliki šator. Ostali zvončari su nas pozvali da im se pridružimo na čaju i krafnama. Krenuli smo za njima. U šatoru je bilo mnogo ljudi. Sve je mirisalo po krafnama i čaju s rumom. Mama mi je dala šalicu čaja i krafnu. Bilo je zaista ukusno.

Kada smo izašli iz šatora otišli smo u lunapark. Tamo su svirale vesele pjesme i mnoga djeca su molila roditelje da ih puste na vlak smrti. Mene su moji roditelji pustili. Dok sam se vozila moja zvona na hlačama su jako bučila. To se nije svidjelo dječaku do mene, no djevojčica s moje druge strane očarano me gledala. Kada sam sišla s vlaka smrti bilo je vrijeme za polazak kući. Prije polaska zamolila sam roditelje da mi kupe šećernu vatu.

Polako je padala noć. Čim sam došla kući, legla sam u krevet. Voljela bih i slijedeće godine biti zvončar.

Lucija Škiljan

FAŠNIK

Vu našem selu
zimsko je doba koma
si su nekak žalosni
držiju se doma.

Race i kokoši
po putimi bežiju
susedi se prek plotov
grdo glediju.

A kad Fašnik dojde
si nekak se zbudiju
ze sake hiže
kraflini dišiju.

Sak se maskira
hoće si lepši biti
zapopevati si zajdu
z demižonki piti.

A kad se Fašnik
v torek zakuri
drugi den se opet
sak ze sakim duri!

Dorotea Tomašinec